

El PFC com a tesina

Problemàtica del Projecte FI de Carers com Tègiment de l'Alumna cap a la universitat, per tots els esforços i coneixements rebuts, en forma d'oportunitat de qualcom que sigui alguna cosa més que la sola demostració dels coneixements adquirits. Qualsevol semblant a una Tesina. Aquest projecte que forma part d'una tesi compartida per un grup de sis estudiants de l'ETSAB i sis estudiants d'universitats estrangeres tutoritzats pel professor Miguel Usandizaga. L'objectiu compartit ha estat el de comprovar que un teatre és susceptible d'ésser construït en gairebé qualsevol lloc.

El teatre és el món dels pobles

Això és molt important que mai no s'oblidi perquè en aquest moment el teatre està tendint excessivament cap a la comercialització única. El mirall dels pobles ve de moltes coses.

El Teatre és un peïso on s'explica la història d'un poble.

El Teatre és un foc on la gent ve a conèixer el seu passat, la seva història, on és avui, quins problemes té i quines vies de sortida pot tenir a aquests problemes que avui té.

El Teatre és el temple de la paraula, preserva la llengua, la potència i ensenya des de l'escenari al poble. La seva lleugeresa, la ductilitat, la capacitat d'expressar un pensament.

El Teatre és també un foc de conflictes i per això fa tanta por, perquè el teatre és un foc de conflictes on han començat molts avants, moltes revolucions, on han començat molts canvis socials.

Ricard Salvat

Programa

Ricard Salvat, a l'hora d'elaborar el programa ens va adreçar a les bases del concurs que es va realitzar a la primera meitat dels anys cinquanta per a construir el Teatre Nacional de Múnic, a Alemanya, les quals ens han servit com a referència principal i primera peïso no única.

Es tractaria d'un teatre de dues sales, una de gran amb un aforament aproximat de 1500 espectadors i una de més petita per a uns 500 espectadors. S'havia de poder amuntar el funcionament d'ambdues sales. Les sales tècniques auxiliars als dos escenaris com magatzems tallers, sales de muntatge... serien comunes. La diferència entre les sales, a més de l'aforament, radicaria en el tipus d'obra que s'hi realitzarien, depenent del concepte teatral i espacial que cada peïso requeria.

Situació

El Pla Especial de la nova bocana del port de Barcelona provoca una sèrie de canvis que li donen al lloc un caràcter totalment nou.

Per una banda crearem un gran nou solar, un terreny guanyat al mar que no apenes grafia en el P.O.M. Tot i així, d'acord amb l'article 176.2 de la normativa, s'entén que aquest nou espai és equiparable a la ciutat i a la ciutat general del port. En principi està destinat a la construcció d'un gran complex turístic-comercial-hotel i esportiu. També que la tendència és aquesta tot i que en principi hauria de ser port de pescadors. S'entén que el nostre edifici s'integrarà perfectament a aquesta nova àrea de lleure de la ciutat de Barcelona.

Per altra banda, aquesta zona aspira a ser el punt final, tant, del recorregut peatonal del nou front marítim de Barcelona com també del passeig Joan de Borja- Passeig de Pescadors en el "barri continental". Per on es realitzarà l'entorn de grans obres d'obra i embarcacions esportives i pesqueres. Podríem anomenar-la "la porta cap al Mediterrani de Barcelona" a partir de la qual, cap a Terrassa, es desenvolupa el port més industrial.

Emplaçament

Un cop entenem la importància com a tram i punt final de camí, en aquesta península on hi situem projecte, optem per considerar que aquest final es trifurca en bandes diferenciades. Des d'un primer moment considerem que la ciutadania ha de tenir sempre la possibilitat de gaudir d'aquest punt singular de la ciutat, de manera que plantegem la banda central com a eix peatonal fins al final més meridional possible. A la banda de ponent, mirant a la ciutat, hi situem el que és pràcticament l'edifici del teatre. L'altra banda queda en contacte amb el port, ja sigui de pescadors o esportiu que permetrà fer-hi molt, tant per servir al port com al teatre. Les referències formals de l'edifici són els propis límits de la plataforma. Dit d'una altra manera: les línies Terra-Aigua són directament generadores de projecte.

Lloc + Programa

El professor Usandizaga ens va convidar a prendre com a punt de partida, el programa, la qual cosa semblava adient per a un edifici d'aquesta complexitat però sempre resulta inevitable imaginar-se'l en el seu lloc, emplaçar-lo. Partint d'aquesta dualitat ens fem la següent reflexió:

El Destament, Des-Terra-Ment, desolació de la terra per anar cap al món, al temple, de les idees, d'allò mortal, de la Mort. En aquest mateix sentit, entenem el lloc del teatre com a lloc entre morts, quasi claudicat, allunyat del centre de la ciutat, del centre de poder.

En aquest cas, entenem el Lloc com aquest Destament voluntari, aquest deluigi, fins al límit, i un cop allí, en trobes cara a cara amb el lloc d'on vius, en aquest cas la ciutat. És prendre distància, posar aqua entremig, de manera que des de l'altra banda puguis canviar la perspectiva, de la pròpia vida, de la pròpia societat, de les idees preconcebudes que cadascú adquireix dia a dia.

Al llarg del costat de ponent de l'escenari s'hi han situat tradicionalment grans naus, hangars, que donen servei a les pròpies naus (botants) del port. En aquest entorn de magatzems de reparació i dies secs, embarcació més que desembarcació, però en qualsevol cas arriba a bon port, la CADA ESCÈNICA. Aquesta caixa escènica colossal d'escala de casc metàl·lic, com un vaixell, podria haver servit una mica que estem al costat.

D'aquesta manera diferenciem clarament el que és sala gran (plataforma-espectadors) del que és escenari, identificant-nos directament amb el concepte Local d'edifici de teatre que va apuntar en el seu dia l'arquitecte vienès. Una diferenciació radical del lloc per públic i de l'escenari, visible tant per dins com per fora. La zona de públic de més estímul, per això se li confereix formes més tectòniques, (així hauríem formalitzat la sala gran) en canvi la caixa escènica és allò sempre en canvi, en moviment, aquesta es formalitza amb una caixa de revestiment metàl·lic, tipus contenidor del port, rectangular, resistent i pràctic per que s'entengui que és quelcom més dinàmic, més marí.

Un altre tipus de teatre en el que l'espectador i l'actor tenen una relació més propera, a vegades fins i tot confusa, on "el públic va directament a l'escenari", un teatre més lluny on les condicions espacials poden canviar de manera radical i en poc temps es faria a la "sala petita" que situem a la part nord de la caixa escènica. Mantenint la idea de Lloc, podem de situar la sala petita a la part posterior de l'escenari posterior. Ja que per seu caràcter té molt més a veure amb l'entorn-Escenari, que amb una Plaça. Formant part d'aquest contenidor del port, que potbéssim d'hi desplaçar a la deriva fins a topor amb la plataforma del port.

